

Aan de **ONDERKANT** ligt de lat altijd hoger

Verhalen uit de buik
van de samenleving
Marijke Decuypere
& Guy Malfait



Huisvesting

“Mensen met een migratieachtergrond krijgen tegenover Belgen voorrang in de toewijzing van sociale woningen”.

Bijdrage door Sien Winters:

In het reeds vermelde onderzoek dat werd uitgevoerd in opdracht van het Interfederaal Gelijkekansencentrum werd ook de mogelijkheid tot discriminatie in de publieke huisvesting in België onderzocht (Cornet e.a., 2014). Een voorafgaande bemerking van de auteurs van dit onderzoek is dat de sector van de publieke huisvesting in België zeer complex is, met een groot aantal en zeer diverse actoren, zodat het moeilijk is om de ongelijkheid in toegang tot de publieke huisvesting in beeld te krijgen.

Globaal stellen de auteurs vast dat de evolutie in de sociale huisvesting een tendens vertoont naar meer ‘orthodoxe’ toepassing van de toewijzingsregels, als gevolg van misbruiken in het verleden. Het toewijzen van woningen lijkt volgens de auteurs objectief en transparant, en geeft de beheerder weinig of geen mogelijkheden om tussen te komen in het toewijzingsproces. Wie zich kandidaat stelt voor een sociale woning, komt op een wachtlijst te staan. Om te beslissen aan wie een woning wordt toegewezen, gelden tal van regels. Tot de voornaamste horen de chronologie (hoe lang men op de wachtlijst staat) en wie voorrang krijgt. Die voorrangsregels houden rekening met de nood aan een woning. Zo krijgen bv

mensen van wie de woning onbewoonbaar is verklaard, voorrang. Verder speelt vaak ook wat men 'lokale binding' noemt. Dit houdt in dat wie in de gemeente woont voorrang krijgt op anderen.

Bij deze voorrangscriteria staat nergens 'nationaliteit' of 'afkomst'. Het is dus niet zo dat men louter op basis van nationaliteit of afkomst voorrang krijgt in de sociale huisvesting. Wel is het zo dat allochtonen zich vaak in een moeilijke woonsituatie bevinden en op basis daarvan dus voorrang krijgen. Maar die voorrang is dus niet groter dan voor Belgen in een gelijke situatie.

Meer zelfs, allochtonen riskeren juist minder kans te krijgen op een sociale woning dan een Belg in een gelijke situatie. Zo kan de taal een probleem zijn om de juiste documenten af te leveren wanneer men zich moet inschrijven op de wachtlijst. Gekend is ook in de Vlaamse sociale huisvesting dat kandidaat-huurders soms niet reageren op de tweejaarlijkse brief waarin hen gevraagd wordt of ze nog langer kandidaat zijn. Antwoorden ze hier niet op, dan worden ze van de wachtlijst geschrapt. Bij gezinnen die de taal niet machtig zijn, ligt er hier een risico op schrapping. Het valt niet uit te sluiten dat er ook nog andere mechanismen zijn die tot gevolg hebben dat allochtonen minder snel een woning krijgen. Of dit het geval is, kan echter niet onderzocht worden, omdat de databanken voor de wachtlijsten doorgaans niet de nationaliteit of afkomst van kandidaten vermelden. Het onderzoek besluit dan ook als volgt (Cornet e.a., 2014, p. 115):

Uit ons onderzoek blijkt nochtans dat dit criterium (nationaliteit of afkomst), dat hoogst discriminerend is op de privémarkt, weinig invloed schijnt uit te oefenen op de beslissingen van de toewijzingscomités, ongeacht of het nu gaat om een positieve discriminatie of een discriminatie met een negatief effect.